

4. Муленко І. П., Сухорукова А. Л. Вплив паблік рілейшнз на лояльність клієнтів готельних мереж. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку науки та освіти : збірник тез доповідей III міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Полтава, 24-26 квітня 2025 р.). Полтава : Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2025. С. 479-482.
<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/21839>.

5. Курепін В. М. Правове регулювання безпеки туризму від надзвичайних ситуацій в Україні. Готельно-ресторанний та туристичний бізнес в Україні: формування національно-культурної ідентичності: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24-25 квітня 2025 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2025. С 5-7.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/21312>.

*Науковий керівник - Курепін В.М.
канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри методики професійного
навчання, Миколаївський національний аграрний університет*

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ТА МЕТОДИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ

**Ємець Андрій Сергійович
ЗВО спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
Миколаївський національний аграрний університет**

Готельно-ресторанна індустрія є однією з найбільш вразливих до впливу зовнішніх факторів. Коливання попиту, сезонність, валютні ризики, зростання вартості кредитів чи форс-мажорні події (пандемії, військові конфлікти) можуть призводити до значних фінансових втрат. Це зумовлює актуальність пошуку ефективних методів мінімізації фінансових ризиків у сфері гостинності [1].

У працях Качали С. В. розглянуто класифікацію фінансових ризиків підприємств та роль внутрішнього контролю [1]. У дослідженнях, опублікованих

у журналі *Market-Infrastructure*, наголошується на інституційній підтримці бізнесу та необхідності регуляторних механізмів [2]. У роботах, розміщених у *Eastern Europe: Economy, Business, Management*, аналізуються ризики ліквідності, кредитні та інвестиційні загрози [3]. Попри наявність значної кількості напрацювань, галузева специфіка гостинності висвітлена недостатньо.

Метою є визначення особливостей фінансових ризиків у сфері гостинності та обґрунтування методів їх мінімізації. Завдання: систематизувати види ризиків; окреслити чинники їх виникнення; проаналізувати інструменти зниження загроз; сформулювати практичні рекомендації.

Фінансові ризики у сфері гостинності мають складний характер і проявляються через пов'язані між собою фактори, які можуть значно впливати на стабільність функціонування підприємств. Одним із ключових ризиків є кредитний, який виникає у разі обмеженого доступу до зовнішніх фінансових ресурсів для модернізації чи розширення об'єктів готельно-ресторанного бізнесу. Це створює ризик затримки реалізації інвестиційних проєктів і збільшення вартості капіталу, особливо при високих відсоткових ставках [1]. Важливу роль відіграють валютні ризики, які виникають у разі коливань курсу національної валюти щодо іноземних валют. Для підприємств, які обслуговують іноземних туристів або здійснюють закупівлю іноземного обладнання та продукції, такі коливання можуть значно впливати на фінансові результати та прибутковість [2].

Ризики ліквідності та неплатоспроможності прямо пов'язані з сезонністю готельного та ресторанного бізнесу. Зниження кількості клієнтів у міжсезоння викликає тимчасове скорочення доходів, що ускладнює покриття поточних витрат і виплату зобов'язань. Крім того, підвищується важливість репутаційних ризиків, адже негативні рецензії чи кризи у сфері обслуговування клієнтів можуть скоротити попит і, відповідно, фінансові потоки [1; 3]. Інвестиційні ризики проявляються через невизначеність щодо окупності капіталовкладень у будівництво, модернізацію готельних комплексів, розширення ресторанних

мереж чи запуск нових послуг, що особливо актуально у періоди економічної нестабільності або при зміні кон'юнктури ринку [2].

Для мінімізації цих ризиків використовуються як традиційні, так і новітні підходи. Традиційними є формування фінансових резервів, що дає змогу покривати касові розриви та забезпечує ліквідність у період низького попиту, страхування майна, обладнання та доходів, що знижує втрати від непередбачуваних подій, і диверсифікація доходів за рахунок розширення асортименту послуг, наприклад, проведення конференцій, організація СПА-послуг або гастрономічних турів [1; 2]. До новітніх методів належить встановлення систем цифрового фінансового контролю, автоматизація обліку та прогнозування грошових надходжень, що дає можливість точніше оцінювати фінансові загрози і вчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Окремо виділяється застосування стратегій хеджування валютних ризиків та контролю витрат за сценарними моделями, які враховують можливі кризові ситуації [3].

Особливу увагу слід приділяти комплексному підходу до управління ризиками, що поєднує фінансове планування, бюджетування, нагляд та аналітику з оцінкою зовнішніх факторів, зокрема з економічними та соціальними трендами. Це дозволяє готельно-ресторанним підприємствам не лише зменшувати фінансові негативні наслідки ризиків, а й розробляти стратегії довгострокової стійкості, підвищувати конкурентоспроможність та привабливість для інвесторів [1; 2; 3].

Фінансові ризики у сфері гостинності залишаються однією з найважливіших загроз стабільності бізнесу. Вони мають багатовимірний характер і потребують системного підходу до їхнього управління. Мінімізація ризиків можлива лише за умови поєднання аналітичних методів оцінки, фінансових механізмів захисту та організаційних заходів щодо адаптації підприємств до зовнішніх викликів. Практичне значення має диверсифікація джерел фінансування, формування резервних фондів, використання страхових інструментів і сучасних цифрових технологій управління. Таким чином, комплексне застосування цих методів дозволить підприємствам готельно-

ресторанної сфери забезпечити стабільність, конкурентоспроможність та перспективи розвитку в умовах глобалізаційних і економічних викликів.

Список використаних джерел

1. Качала Т. Я. Управління фінансовими ризиками підприємства. – URL: http://rps.chtei-knteu.cv.ua:8585/jspui/bitstream/123456789/2166/1/KACHALA_073.pdf
2. Пилипенко І. В. Сутність та класифікація фінансових ризиків. – URL: https://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/86.pdf
3. Шевчук О. В. Фінансові ризики в сучасних умовах господарювання. – URL: https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/21_2019/24.pdf

*Науковий керівник - Поточилова І. С.
асистент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет*

ХМАРНІ РЕСТОРАНИ ЯК НОВИЙ ФОРМАТ ГАСТРОНОМІЧНОГО SERVİCУ

Зізда Н.Є.

ЗВО спеціальності «Менеджмент»

Кучмійова Т.С.

**канд. екон. наук, доцент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Миколаївський національний аграрний університет**

Сфера громадського харчування перебуває у стані трансформації під впливом цифрових технологій, урбанізаційних процесів та зростання попиту на онлайн-доставку. В умовах глобальної конкуренції традиційні моделі ресторанного бізнесу дедалі частіше поступаються місцем інноваційним форматам, серед яких особливе місце посідають хмарні ресторани (cloud kitchens). Їхня діяльність ґрунтується на використанні виробничих приміщень без залів для відвідувачів, що дозволяє знизити витрати, підвищити ефективність бізнес-процесів та гнучко реагувати на зміни ринкового середовища. Водночас